

Дисциплинанын аннотациясы

Дисциплинанын коду	550200
Дисциплинанын аталышы	Математикалык моделдөөгө киришүү
Дисциплинанын көлөмү кредиттик бирдик менен	4
Окуу жылы, семестри	2025-26, 5-сем
Дисциплинанын максаты	«Математикалык моделдөө» курсунун максаты студенттерге жашоонун жана кесиптик ишмердүүлүктүн ар кандай чөйрөлөрүндө пландаштыруунун, чечимдерди кабыл алуунун, оптималдаштыруунун татаал маселелерин чечүү үчүн математикалык оптималдаштыруунун ыкмаларын жана каражаттарын үйрөтүү болуп саналат. Математикалык моделдөө студенттердин аналитикалык ой жүгүртүүсүнө өбөлгө түзөт. Алар оптималдаштыруу маселелерин түзүүнү, математикалык моделдерди курууну, чечимдерди талдоону жана математикалык маалыматтардын негизинде негизделген чечимдерди кабыл алууну үйрөнүшөт. Математикалык моделдөө студенттерге ар кандай тармактарда, анын ичинде инженерия, экономика, менеджмент, информатика, логистика жана башкаларда колдонула турган баалуу көндүмдөрдү берет. Бул студенттерди эмгек рыногунда атаандаштыкка жөндөмдүү кылат.
Дисциплинанын пререквизиттери	Математикалык анализ, сызыктуу алгебра, дифференциалдык теңдемелер.

Дисциплинанын постреквизиттери	Маалыматтарды талдоо, санариптик моделдөө жана машина үйрөнүү боюнча тандоо курстары, моделдөө элементтери менен курстук/дипломдук долбоор,оптималдаштыруу ыкмалары жана моделдери.
Дисциплинанын со-реквизиттери	Сандык методдор,информатика /программалоо, ыктымалдуулук жана статистика.
Курстун НББПдагы орду жана калыптандыруучу компетенциялары	КК-1. Математикалык илимдердин негизги бөлүктөрүн билүүгө жана түшүнүүгө (алгебра, геометрия, математикалык анализ, ыктымалдуулук теориясы жана математикалык статистика), башталгыч математика, мектеп математикасынын окуу программасынын илимий негиздери жана ар кандай татаалдыктагы жана аларды чечүүнү көрсөтө алуу. КК-2. Информатика жана программалоо тилдерин билүү жана түшүнүүгө, программаларды жазуу жана чыгарууга жөндөмдүү.
Дисциплинаны окутуунун натыйжалары	КН 4: Математиканын фундаменталдык тармактарында ар кандай татаалдыктагы маселелерди чечет жана программалоо тилдеринин биринде программаларды иштеп чыгат. ИК-3. Кесиптик ишмердүүлүгүндө ишкердик билимин жана көндүмдөрүн колдоно алууга жөндөмдүү
Баалоо каражаттары	

2-3 негизги окуу китептерин көрсөтүү менен колдонулган адабияттардын саны	1. https://books.ifmo.ru/file/pdf/1605.pdf Введение в математическое моделирование: Учеб.-метод. пособие / Б.А. Вороненко, А.Г. , 2015. 2. Л.Э.Хазанова. Математическое моделирование в экономике. Москва. Издательство БЕК, 1998 г 3. Оптималдаштыруу методтору боюнча р-м системаны уюштурууда студенттер үчүн колдонмо Асылбеков Т.Д., Тажикбаева С Ош-2010. Адабияттардын саны: 8
Дисциплинанын кыскача мазмуну	Бул курс студенттерге оптималдаштыруунун ар кандай ыкмаларын, анын ичинде сызыктуу жана сызыктуу эмес программалоону, бүтүн программалоону, динамикалык программалоону жана башкаларды изилдөөгө мүмкүндүк берет. Студенттер ар кандай кырдаалдарда оптималдуу чечимдерди табуу үчүн бул ыкмаларды колдонууну үйрөнүшөт. Бул курста сызыктуу математикалык моделдер, СПМнин графикалык ыкмалары, симплекс методтору, сызыктуу эмес ПМнин жалпы коюлушу, математикалык моделин түзүү каралат.
Окутуучунун аты-жөнү	Мурзабаева Айтбү Бусурманкуловна

2-тиркеме

Окутуучунун анкетасы

Окутуучунун аты-жөнү	Мурзабаева Айтбү Бусурманкуловна
Дисциплинанын аталышы	Математикалык моделдөөгө киришүү
Кызматы жана наамы	Ф.-м.и.к., доцент
Базалык билими	КМУУ, математик окутуучу
Башка мекемелерде айкалыштырып иштөөсү	-
Предметтик жана ага байланыштуу тармактардагы академиялык же өндүрүштүк	

тажрыйбасы	
Коомдук иштери	
Предметтик жана ага байланыштуу тармактардагы илим-изилдөө ишмердүүлүгү	
Илимий жана кесиптик коомчулуктагы мүчөлүгү	
Жарык көргөн эмгектери (акыркы 3 жылдагы)	1. построение регуляризации решения интегрального уравнения фредгольма первого рода <i>Сапарова Г.Б., Мурзабаева А.Б.</i> <i>Наука. Образование. Техника.</i> 2024. № 3 (81). С. 30-35. https://www.elibrary.ru/item.asp?id=77669753 2. Approximation of Stochastic Systems with Integral-Type Delay by Stochastic Systems without Delay REPORTS OF QUALITDE, Volume 3, 2024. G. Petryna, Z. Khaletska. https://rmi.tsu.ge/eng/QUALITDE-2024/workshop-2024.htm 3. Численные методы решения задач математической физики с использованием современных библиотек для высокопроизводительных вычислений. Т. 12. №1 2026 https://doi.org/10.33619/2414-2948/122
Сыйлыктары	1. 2010-жылы Ош технологиялык университетинин Ардак грамотасы; 2. 2013-жылы КРдин Өкмөтүнүн Ош областындагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн Ардак грамотасы; 3. 2014-жылы Ош шаарынын мэриясынын Ардак грамотасы; 4. 2019- жылы Ош технологиялык университетинин Ардак грамотасы.; 5. 2019-жылы КРдин Билим берүү жана илим министрлигинин Ардак грамотасы; 6. 2024-жылы ОшМУнун алкыш баракчасы; 7. 2025-жылы ОшМУнун ыраазычылык каты;
Квалификациясын жогорулатуусу(акыркы 3 жылдагы)	2023-ж.Заманбап сабакты өтүүгө коюлуучу талаптар. 72 Саат. 2026-ж. Кесиптик билим берүүдө компетенттүүлүккө ылайык окуу методикалык документтерди иштеп чыгуу. 72 саат.